

Pogrzeb chrześcijański

Katechizm Kościoła Katolickiego 1680-1690

1680 Wszystkie sakramenty,
a zwłaszcza sakramenty
wtajemniczenia chrześcijańskiego,
miały na celu ostatnią Paschę dziecka Bożego,
która przez śmierć wprowadza je
do życia w Królestwie niebieskim.
Wówczas spełnia się to,
co wyznajemy w wierze i nadziei:
„Oczekuję wskrzeszenia umarłych
i życia wiecznego w przyszłym świecie”
(Symbol Nicejsko-Konstantynopolitański).

1681 Chrześcijański sens śmierci
ukazuje się w świetle Misterium Paschalnego
Śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa,
w którym złożyliśmy naszą jedyną nadzieję.
Chrześcijanin,
który umiera w Chrystusie Jezusie,
„opuszcza to ciało i staje w obliczu Pana”
(Por. 2 Kor 5, 8).

1682 Dzień śmierci jest dla chrześcijanina, po zakończeniu jego życia sakramentalnego, dopełnieniem nowych narodzin rozpoczętych na chrzcie; jest ostatecznym „upodobnieniem” go do „obrazu Syna”, którego udziela namaszczenie Duchem Świętym; jest uczestnictwem w Uczcie Królestwa, zapoczątkowanej w Eucharystii, nawet jeśli zachodziłaby jeszcze potrzeba ostatecznego oczyszczenia, by móc przywdziać szatę godową.

1683 Kościół, który jak matka nosił sakramentalnie w swoim łonie chrześcijanina podczas jego ziemskiej pielgrzymki, towarzyszy mu na końcu jego drogi, by oddać go „w ręce Ojca”.

Ofiaruje on Ojcu, w Chrystusie, dziecko Jego łaski i w nadziei składa w ziemi zasiew ciała, które zmartwychwstanie w chwale (Por. 1 Kor 15, 42-44).

Ofiarowanie to dokonuje się w pełni w czasie celebracji Ofiary eucharystycznej. Błogosławieństwa, które ją poprzedzają i po niej następują, są sakramentaliami.

1684 Pogrzeb chrześcijański
nie udziela zmarłemu
ani sakramentu, ani sakramentaliów;
zmarły znajduje się już poza porządkiem
ekonomii sakramentalnej.

Pogrzeb jest jednak
obrzędem liturgicznym Kościoła
(Por. Sobór Watykański II,
konst. *Sacrosanctum Concilium*, 81-82).
Posługa Kościoła powinna jasno
wrażać rzeczywistą łączność ze zmarłym,
a także ożywiać uczestnictwo
zgromadzonej wspólnoty w obrzędach
i głosić jej życie wieczne.

1685 Różne obrzędy pogrzebu wyrażają paschalny charakter śmierci chrześcijańskiej oraz odpowiadają sytuacjom i tradycjom każdego regionu; dotyczy to także koloru liturgicznego (Por. Sobór Watykański II, konst. *Sacrosanctum Concilium*, 81).

1686 Obrzędy pogrzebu (*Ordo Exsequiarum*) liturgii rzymskiej proponują trzy formy pogrzebu, odpowiadające trzem miejscom ich sprawowania (dom, kościół i cmentarz). Bierze się również pod uwagę, co dla rodziny ma szczególne znaczenie, jakie są zwyczaje lokalne, czego wymaga kultura i pobożność ludowa. Przebieg celebracji jest wspólny wszystkim tradycjom liturgicznym i zawiera cztery główne momenty:

1687 Pozdrowienie wspólnoty. Obrzęd pogrzebu rozpoczyna się pozdrowieniem w duchu wiary. Do bliskich zmarłego kieruje się słowo „pocieszenia” (w rozumieniu Nowego Testamentu jest to moc Ducha Świętego w nadziei. Por. 1 Tes 4, 18.). Wspólnota zebrana na modlitwie oczekuje także „słów życia wiecznego”.

Śmierć jednego z jej członków (lub jej rocznica, siódmy lub czterdziesty dzień po niej) jest okazją, którą powinno się wykorzystać na zwrócenie uwagi na to, co przekracza perspektywy „tego świata”, i na doprowadzenie wiernych do prawdziwych perspektyw wiary w Chrystusa Zmartwychwstałego.

1688 Liturgia słowa.

Liturgia słowa w czasie pogrzebu wymaga tym bardziej szczególnego przygotowania, że w zebranej wspólnocie mogą znajdować się wierni, którzy rzadko uczestniczą w liturgii, oraz przyjaciele zmarłego nie będący chrześcijanami.

Zwłaszcza homilia powinna „unikać rodzaju literackiego pochwalnej mowy pogrzebowej” (*Obrzędy pogrzebu*, 41) oraz ukazywać misterium śmierci chrześcijańskiej w świetle Chrystusa Zmartwychwstałego.

1689 Ofiara eucharystyczna.

Gdy celebracja ma miejsce w kościele, Eucharystia stanowi centrum paschalnej rzeczywistości śmierci chrześcijańskiej
(Por. *Obrzędy pogrzebu*, 1).

Wtedy właśnie Kościół wyraża swoją skuteczną jedność ze zmarłym, ofiarując Ojcu, w Duchu Świętym, ofiarę śmierci i zmartwychwstania Chrystusa. Prosi on wówczas, by jego dziecko zostało oczyszczone z grzechów oraz ich skutków i zostało przyjęte do paschalnej pełni Uczty w Królestwie niebieskim
(Por. *Obrzędy pogrzebu*, 57).

Przez celebrowanie Eucharystii
wspólnota wiernych,
a szczególnie rodzina zmarłego
uczy się żyć w łączności z tym,
który „zasnął w Panu”,
przyjmując Ciało Chrystusa,
którego zmarły nadal jest żywym członkiem,
modląc się za niego i z nim.

1690 Pożegnanie zmarłego.
Żegnając zmarłego, Kościół „poleca go Bogu”.
Jest to „ostatnie pożegnanie,
jakie wspólnota chrześcijańska
oddaje swemu członkowi,
zanim jego ciało
będzie wyniesione i pogrzebane”
(*Obrzędy pogrzebu*, 10).
Tradycja bizantyjska wyraża je
przez pocałunek zmarłego.

W tym ostatnim pozdrowieniu „śpiewamy dla uczczenia jego odejścia z tego życia i rozstania się z nami, ale także dlatego że nadal trwamy w komunii i w zjednoczeniu.

Śmierć nie oddziela nas od siebie, ponieważ wszyscy zdążamy tą samą drogą i odnajdziemy się w tym samym miejscu.

Nie będziemy nigdy rozłączeni, ponieważ żyjemy dla Chrystusa i teraz jesteśmy zjednoczeni z Chrystusem, idąc ku Niemu... Wszyscy razem będziemy kiedyś w Chrystusie”

(Św. Symeon z Tesalonik,
De ordine sepulturae: PG 155, 685 B).

Polecenia:

1. Określ chrześcijański sens śmierci człowieka.
2. Przedstaw znaczenie celebracji pogrzebu.
3. Wymień i scharakteryzuj cztery główne momenty celebracji pogrzebu.

Fot.: Pixabay.com

Dziękuję za uwagę!
Króluj nam, Chryste!